

СТАН ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ ТА РІВЕНЬ ІФР-1 У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ

Пивоваров О.В., Журавльова Л.В.

Харківський національний медичний університет

Інсуліноподібний фактор росту 1 (ІФР-1) — поліпептидний фактор росту, близький за своїми фізіологічними властивостями до інсуліну. Синтез ІФР-1 відбувається у печінці під впливом соматотропного гормону, та безпосередньо у тканинах. ІФР-1 та інсулін мають подібну структуру, спільні рецептори та запускають схожі біохімічні реакції.

Мета роботи – вивчити зв'язок між рівнем ІФР-1 та показниками стану вуглеводного обміну у хворих на АГ та ЦД 2 типу.

Матеріали та методи. Для досягнення поставленої мети обстежено 120 осіб, серед яких 60 пацієнтів з АГ без ЦД 2 типу, 40 хворих з поєднаною патологією — АГ та ЦД 2 типу, які перебували на стаціонарному лікуванні у кардіологічному та ендокринологічному відділеннях КЗОЗ «ОКЛ - ЦЕМД та МК» та 20 практично здорових осіб з контрольної групи. Усі хворі перед обстеженням дали поінформовану згоду на участь у дослідженні. Одночасно із проведенням діагностичних тестів згідно протоколів надання медичної допомоги визначався рівень ІФР-1 у плазмі крові імуноферментним методом, набір реактивів DRG (Німеччина). Для статистичної обробки отриманих даних використано кореляційно-регресійний аналіз, ППП MS Excel.

Результати дослідження, За результатами аналізу отриманих даних встановлено, що серед пацієнтів обох обстежених груп наявний статистично значимий кореляційний зв'язок між кількістю ІФР-1 та рівнем імуноферментного інсуліну (ІРІ) ($r = 0,42$; $p < 0,05$). У групі пацієнтів з АГ без ЦД 2 типу між показниками ІФР-1 та ІРІ спостерігається суттєвий рівень кореляційного зв'язку ($r = 0,48$; $p < 0,05$). При наявності ЦД 2 типу спостерігається позитивна кореляція між рівнем ліпопротеїдів дуже низької щільності і рівнем глюкози. Висунута гіпотеза щодо відмінностей за статтю у ступенях кореляційних зв'язків між кількістю ІФР-1 та рівнем ІРІ не підтвердилась. Серед чоловіків та серед жінок кореляційний зв'язок між аналізованими показниками виявився статистично значимим ($|r| > 0,3$), але майже однаковим: у групі чоловіків $r = 0,38$; ($p < 0,05$), та у групі жінок – $r = 0,35$; ($p < 0,05$). Також встановлено наявність відмінностей за статтю щодо ступеня кореляційного зв'язку між кількістю ІФР-1 та рівнем ліпопротеїдів високої щільності. У групі чоловіків зв'язок виявився суттєвим ($r = 0,37$; $p < 0,05$), а у групі жінок кореляційний зв'язок майже відсутній ($r = -0,08$; $p < 0,05$).

Висновки. Отримані дані свідчать про наявність кореляційних зв'язків між рівнем ІФР-1 та показниками стану вуглеводного обміну і обґрунтовують можливість використання маркера ІФР-1 у діагностиці глюкозометаболічних порушень у хворих на АГ.